

Puvis de Chavannes, *Rêve*

Az álmodó ember

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Francia kapcsolat Kutatócsoport (Budapest) & RETINA. International (AIAC Paris 8)

2015. április 17 □ 18.

nemzetközi interdiszciplináris konferencia

(Budapest, 1088., Mikszáth Kálmán tér 1. *Sophianum*)

L'Homme qui rêve – expériences des frontières

Université Catholique Pázmány Péter

Connexion française (Budapest) & RETINA. International (AIAC Paris 8)

17 □ 18 avril 2015

Colloque international interdisciplinaire/ International interdisciplinary conference

(Budapest, 1088, 1, place Mikszáth Kálmán, *Sophianum*)

Le questionnement du colloque s'articule autour d'une des expériences les plus ancestrales et les plus intimes de l'homme : le rêve. L'homme pense, depuis l'aube des temps, que les rêves sont significatifs et surhumains. Derrière les considérations sur les rêves se dessine la croyance en l'existence de l'âme, expérimentée sous toutes ses formes à la naissance de chaque civilisation et de chaque religion. Si les Anciens interprétaient les rêves surtout comme les messages des dieux et des démons, à partir des époques plus récentes (de la fin du 18e siècle), les Modernes cherchent à comprendre le contenu onirique des rêves plutôt du côté psychologique. Quoique les considérations sur le phénomène se soient transformées et soient devenues hétérogènes à nos jours, le rêve reste une première source d'inspiration immuable pour les arts de tous les temps. Le colloque souhaite interroger l'essentiel, les frontières, et les fonctions historiques, culturelles, sociologiques et anthropologiques du rêve, ainsi que les relations que le rêve entretient avec la créativité artistique. Les organisateurs vous invitent à proposer des communications en hongrois, en français et en anglais sur les questionnements de l'acception du rêve dans un contexte philosophique, esthétique, artistique, psychologique, socio-culturel et littéraire.

*

A tudományos ülészak tárgya az egyik legrejtélyesebb és legbelsőbb szubjektív élményeink egyike: az álom. Az emberiség réges-régi meggyőződése, hogy az álmok jelentőségteljesek, illetve emberfölötti eredetűek. Az álom háttérében a természetfölötti és a lélek létezésébe vetett hit rejtőzik, amelynek különféle változataival minden civilizáció és minden vallás megszületésekor találkozhatunk. Míg a régiek az álmot főképp az istenek és a démonok üzeneteinek gondolták, a 18. század végétől kezdődően az onirikus tartalmat egyre inkább pszichológiai oldalról megközelítve próbálták feltárni. Bármennyire is átalakult, napjainkra pedig heterogénné vált e jelenségről kialakított felfogás, az álom minden korban változatlanul a művészet egyik legfontosabb ihletője. A konferencia az álom mibenlétét, történelmi, kulturális, társadalmi és antropológiai szerepét, az álom és a művészeti alkotás kapcsolatát kívánja vizsgálni.

*

The subject of this academic session is one of man's most mysterious and most internally subjective experiences: dreaming. Humanity has believed in the significance and superhuman origins of dreams since ancient times. The background for dreams is belief in the existence of the supernatural and of the spirit; its different variations can be found at the source of the births of civilisations and religions. While in ancient ages dreams were commonly considered as messages from gods and demons, oneiric contents were tried to be interpreted more and more through a psychological approach from the end of the 18th century. No matter how the perception of this phenomenon has transformed and become rather heterogeneous by today, dreams still continue to be one of the most important sources of inspiration for art. The conference aims to examine the true nature of dreams, their historical, cultural, social and anthropological roles, as well as the relations between dreams and works of art.

Programme / Program

JEUDI 16 AVRIL

19.00

Reprises

Vernissage de l'exposition de photographies d'**Alejandro Erbetta** (Photographe, docteurant, Paris 8)

Avec le soutien de de l'Ambassade d'Argentine en Hongrie.

Commissaire : Mihály Surányi (Fondation pour l'Art contemporain)

Galerie ArtBázis (Budapest, Horánszky u. 25, 1085)

Alejandro ERBETTA

REPRISES

destin - migration - identité

Discours d'ouverture, en présence de l'artiste, par Monsieur Claudio Giacomino,

Chargé d'affaires de l'Ambassade de la République argentine en Hongrie

le 16 avril 2015 à 19h

L'exposition se visite jusqu'au 18 mai 2015.

ArtBázis Összművészeti Műhely
1085 Budapest, Horánszky u. 25. www.artbazis.hu
Nyitva tartás: hétköznap 15:00 - 19:00

*

VENDREDI 17 AVRIL / FRIDAY, APRIL 17

PPKE, JÁK, Szentkirályi u. 28., II. János Pál Hall / Salle II. János Pál

9.00 – 9.20 Welcome speech / Ouverture protocolaire

Plenary lectures / Conférences plénières

Chair / Président : Károly Pintér (PPKE, vice-doyen)

9.20

Simon Morgan Wortham (Faculty of Arts and Social Sciences, Kingston University)

Sleep sickness

9.50

Ferenc Hörcher (PPKE)

Comments on Simon Morgan's Sleep Sickness

10.10

Antal Bókay (PPTE)

Psychoanalytic dream-theory: a phenomenology of personal existence

10.40 – Discussion / Échange

11.00 – 11.30 Coffee break / Pause café

Présidente / Chair : Anikó Ádám (PPKE, Département de Français)

11.30

François Soulages (Professeur des universités, Université Paris 8 & Institut d'Histoire de l'Art, France), Directeur du Projet international de recherche Frontières 2012-5 & de RETINA.International)

Le rêve comme expérience des frontières

12.10

Eric Bonnet (Professeur des universités, Université Paris 8, Retina.International)

Traces du rêve et de l'inconscient dans la création artistique

12.30 – Échange / Discussion

13.00 – 14.30 Lunch break / Pause déjeuner

APRES-MIDI - SECTION I

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. salle 109

Président : François Soulages

14.30

Pataki Elvira (PPKE BTK, Département d'Études Classiques)

Rêve (du midi) et initiation poétique dans la tradition grecque ancienne

15.00

Fanny Bauer-Motti (Psychologue, psyanalyste, docteure en psychologie, Londres)

Le rêve comme espace de compréhension de soi

15.30

Eszter Horváth (Chercheuse indépendante)

Faire rêver le discours, avec Jean-Francois Lyotard et Jean-Luc Nancy

16.00 – 16.30 Pause café

19.00 Concert (Institut Français de Budapest, Budapest, Fő u. 17. H-1011)

APRES-MIDI - SECTION II

PPKE, Sophianum, 1088 Bp., Mikszáth Kálmán tér 1. salle 110

Président : Sorin Crişan

14.30

Elena Ciocoiu (Université Paris-Sorbonne, CELLF 16-18)

Pour une approche comparatiste de l'imaginaire baroque du rêve

15.00

Florence Fesneau (Doctorante en Histoire de l'Art, Université Paris I Panthéon-Sorbonne)

Rêver au temps des Lumières : un art difficile

15.30

Maria-Cristina Pais Simon (Université Sorbonne Nouvelle – Paris 3, Département EILA, Institut d'Etudes Lusophones - France)

Pour une illustration du 19e siècle portugais entre rêves et cauchemars

16.00 – 16.30 Pause café

16.30

Philippe Simon (Maître de Conférences, Université de Paris-Sorbonne)

Rêve/sogno en quelques mots...

17.00

Biagio D'Angelo (Université de Brasília)

Fantômes de rêve. Résistance du discours utopique dans l'art brésilien des 20e et 21e siècles

19.00 Concert (Institut Français de Budapest, Budapest, 1011, Fő u. 17.)

*

SAMEDI 18 AVRIL

MATINÉE – SECTION I

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. salle John Lukács

Présidente : Anikó Ádám

9.00

Nadège Langbour, (Docteur ès lettres modernes, C.E.R.E.d.I, Université de Rouen)

Diderot et l'écriture du rêve : une expérience de la disparition des frontières

9.30

Benda Mihály (MTA BTK Irodalomtudományi Intézet)

Rêve de l'ailleurs de Théophile Gautier dans ses critiques d'art

10.00

Gleya Maâtallah (Université de Manouba. Tunisie)

Rêve et désir dans l'espace romanesque balzacien

10.30

Kovács Katalin (Université de Szeged, Département d'Etudes Françaises)

Paysages de rêve dans la peinture française du 18e siècle : Vernet et Robert à la lumière de la critique d'art de Diderot

11.00 – 11.30 Pause café

MATINÉE SECTION II

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. salle 217

Président : Eric Bonnet

9.00

Gabrielle Tremblay (Université du Québec à Montréal)

Scénario de cinéma : un rêve de film

9.30

Sorin Crişan, (Professeur des universités, Université des Arts de Tîrgu-Mures)
Du rêve à la rêverie dans le théâtre postdramatique. À quoi sert l'hypperréalité?

10.00

Sandrine Le Corre (Doctorante, Paris 8)
À travers la vitre, le rêve

10.30

Igor Câmara (Doctorant, Paris 8)
Photographie : matière du rêve et rêve de la matière

11.00 – 11.30 Pause café

MIDI (une seule section)

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. salle John Lukács

Présidente : Katalin Kovács

11.30

Fauriac Lilie (Doctorante en histoire de l'art du 19e siècle, Ecole Doctorale 441, Hicsa, Université Paris I Panthéon-Sorbonne)
Gustave Moreau, un assembleur de rêves du passé

12.00

Edit Bors (PPKE, BTK)
Rêve(rie)s au féminin dans l'écriture romanesque (Madame Bovary et Thérèse Desqueyroux)

12.30

Anikó Ádám (PPKE, BTK)
Le rêve de Marcel : à la recherche des des frontières

13.00 – 14.30 Pause déjeuner

APRES-MIDI (une seule section)

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. salle John Lukács

Présidente : Elena Ciocoiu

14.30

Novotná Miroslava (Maître assistant, Université Masaryk de Brno)
Le miroir comme entrée dans l'univers du rêve de Jean Cocteau

15.00

Christel Naujoks - Szolnoki Scheftsik, (Doctorante histoire de l'art contemporain, chargée de cours histoire de l'art/architecture, Aix-Marseille Université)
Les représentations artistiques du rêve chez Chagall (1887-1985) : du rêve au « sacré » ?

15.30

Irena Prosenc (Université de Ljubljana)

Le rêve dans les nouvelles de Primo Levi

16.00 – 16.30 Pause café

16.30

Projection d'**Alejandro Erbetta** (photographe, Retina. International, Paris 8)

Reprises

17.00 - Clôture du colloque

ÁPRILIS 16. CSÜTÖRTÖK

19.00

Reprises

Alejandro Erbetta kiállításának megnyitója (fotóművész, Paris 8)

Galerie ArtBázis (Budapest, Horánszky u. 25, 1085)

Alejandro ERBETTA

REPRISES

sors - migráció - identitás

A kiállítást Claudio GIACOMINO, az Argentin Köztársaság Nagykövetségének ügyvivője nyitja meg a művész jelenlétében április 16-án, 19.00 órakor.

Megtekinthető 2015. május 18-ig.

ArtBázis Összművészeti Műhely
1085 Budapest, Horánszky u. 25. www.artbazis.hu
Nyitva tartás: hétköznap 15:00 - 19:00

Argentin Köztársaság
Nagykövetsége
Budapest

ÁPRILIS 17 (PÉNTEK) / FRIDAY, APRIL 17

PPKE, JÁK, Szentkirályi u. 28., II. János Pál terem/ II. János Pál Hall

MAGYAR ÉS ANGOL NYELVŰ ELŐADÁSOK/ HUNGARIAN AND ENGLISH LECTURES

KÖSZÖNTŐ, MEGNYITÓ / WELCOME SPEECH 9.00 – 9.20

Plenáris előadások / Plenary lectures

Elnök / Chair: Pintér Károly a PPKE BTK Dékánhelyettese

9.20

Simon Morgan Wortham (Kingston University)

Sleep sickness

9.50

Hörcher Ferenc (PPKE, MTA)

Comments on Simon Morgan's Sleep Sickness

10.10

Bóka Antal (PTE)

Psychoanalytic dream-theory: a phenomenology of personal existence

10.40 – Discussion / Vita

11.00 – 11.30 Kávészünet / Coffee break

Elnök / Chair: Ádám Anikó

11.30

François Soulages (Paris 8, Retina International)

Le rêve comme expérience des frontières

12.00

Eric Bonnet (Paris 8, Retina International)

Trace du rêve et de l'inconscient dans la création artistique

12.30 – 13.00 Discussion/ Vita /

13.00 – 14.30 Ebédészünet / Lunch break

ENGLISH section /ANGOL nyelvű szekció
PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1. John Lukács hall :

Chair / Elnök: Simon Morgan Wortham

14.30

Csepregi Ildikó (PTE, CEU)

Dreaming about the divine: the unusual appearances of miraculous healers in temple sleep ritual

14.50

Sághy Marianne (ELTE, CEU)

La femme qui rêve: prophetic and worldly dreams in Augustine's Confessions.

15.10

Esztári Réka (PPKE)

„Carrier of (the dreams of) mankind”: Spatial aspects of the Mesopotamian concept of dreams

15.30 – 16.00 Discussion / Vita

16.00 – 16.30 Kávészünet / Coffee break

Chair / Elnök: Bókay Antal

16.30

Palatinus Levente Dávid (Katolícka univerzita v Ružomberku)

Dreams, Subjectivity, and Multi-Platforms Narratives

16.50

Földvály Kinga (PPKE)

Derek Jarman's Creative Dreamers

17.10

Tóta Péter Benedek (PPKE)

Ted Hughes's Dream of Solomon (Dreams as the Source and Context of Inspiration for the Laureate Poems)

17.30 – 18.00 Vita / Discussion

19.00 Concert (French Institute, Bp., 1011, Fő u. 17.)

MAGYAR nyelvű szekció

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1., 115-ös terem

Elnök: Papp Ágnes Klára

14.30

Szummer Csaba (KRE)

A tudattalan megismerésének két királyi útja: az álom és a vegyi eszközökkel meglódított képzelet

14.50

Tarjányi Eszter (PPKE)

Szenvedélyek bűvölete

15.10

Vörös István (PPKE)

Az irodalmi művek álom-természetéről

15.30 – 16.00 Vita

16.00 – 16.30 Kávészünet

Elnök: Radvánszky Anikó

16.30

Molnár Krisztina Rita

Dsuang szí álmódja a lepkét...? Az álom tartományainak néhány különös perspektívája a szépirodalomban és a festészetben

16.50

Darida Veronika (ELTE)

Az álom dramaturgiái

17.10 – 17.30 Vita

19.00 Koncert (Budapesti Francia Intézet, Bp., 1011, Fő u. 17.)

Április 18 (szombat)/ Saturday, April 18

ANGOL nyelvű szekció /ENGLISH Section

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1., room 216

Chair / Elnök: Földváry Kinga

9.00

Forgács Attila (PPKE) and Nemeti Attila, Nemeti Susie, Turner Michael (The ROI Achievement Group, Los Angeles, CA, USA)

Application of dream Language in Diagnostics and Persuasion

9.20

Orzóy Ágnes (Hungarian Literature Online / Asymptote Journal)

Contourless Precision: Dream in Miklós Szentkuthy's Prae and Towards the One and Only Metaphor

9.40

Sárdi Krisztina (PPKE)

Myth of the American dream and the Americans's dream

10.00

Balázs Zsuzsanna (PPKE)

"Unpurged of Unfulfilled Emotions": The Concept of 'Dreaming Back' in W. B. Yeats's The Dreaming of the Bones and Purgatory

10.20 – 11.00 Discussion / Vita

11.00 – 11.30 Coffee break /Kávészünet

13.00 - 14.30 Lunch break / Ebédszünet

MAGYAR nyelvű szekció / HUNGARIAN section

PPKE, Sophianum, Mikszáth Kálmán tér 1., 218-as terem

elnök: Horváth Csaba

9.00

Balogh Piroska (ELTE)

„Somnio? vel vigilo?” Az álom szerepe a 18-19. századi magyar esztétikákban

9.20

Kovács Imre (PPKE)

Álom és színesztézia. A wagneri zene 19. századi recepciójához: a Lohengrin előjátéka

9.40

Ritz Szilvia (KRE)

„[...] nyelv, amelyen a néma dolgok szólnak” ... Szó és kép az álom határán.

10.00

Lindner Henriett (PPKE)

A német romantikus álomfelfogás – (ál)tudomány és irodalom

10.20 – 11.00 Vita

11.00 – 11.30 Kávészünet

elnök: Tarjányi Eszter

11.30

Papp Ágnes Klára (KRE)

Álom-kép-nyelv Weöres Sándor költészetében

11.50

Kardeván Lapis Gergely (PPKE)

„Zsoli úr álmodik” Álom és térbeli tapasztalat Jékely Zoltán költészetében

12.10

Tatai Erzsébet (MTA)

Álom a kortárs magyar képzőművészetben

12.30

Horváth Csaba (KRE)

Álom, emlék, identitás – a személyiség problematikája az ezredfordulós regényben (André Makine: A francia hagyatéka, Sylvie Germain: Magnus)

12.50 – 13.10 Vita

13.00 – 14.30 Ebédészünet

Elnök: Balogh Piroska

14.30

Horváth Zsuzsa (PPKE)

Babits Mihály: A gólyakalifa - álom - élet, élet - álom

14.50

Rétfalvi P. Zsófia (PTE)

A kifordítottság félelme. Rémálom-konstrukció Vörösmarty Mihály novelláiban

15.10

Kapus Erika (ELTE)

„A sok teremtetett álmokképek álma” – Álomnarratívák Czóbel Minka életművében

15.30 – 16.00 Vita

16.00 – 16.30 Kávészünet

elnök: Horváth Zsuzsa

16.30

Tóth Eszter Zsófia (Veritas)

Pannonhalmi diákok 1965-ös barlangbalesetének emlékezete

16.50

Branczeiz Anna (PTE)

Radnóti Miklós és John Berryman álmai az énről

17.10

Császár Andrea (PTE)

*Álomzóna– Az álom mint irreális tér Michel Foucault és Gilles Deleuze olvasatai nyomán
Andrej Tarkovszkij Sztalker című filmje kapcsán*

17.40 Vita, zárszó

17 avril 19h

Concert *Pièces de rêve* à l'Institut français de Budapest
Budapest, H-1011, 17 rue Fő.

Katalin Csillagh – piano (artiste steinway)

Zoltán Daragó – contreténor

Programme :

Mendelssohn : *Szentiván éji álom*, Notturmo (piano)
Chopin : *cisz-moll Nocturne* Op.27.no.1 (piano)
Massenet : *Elégie* (chant – piano)
Debussy : *Nuit d'étoiles* (chant – piano)
E. Grieg : *Látomás* (piano)
Eric Satie : *Gymnopédie* (piano)
Fauré : *Après un rêve* (chant – piano)
Fauré : *Les Berceaux* (chant – piano)
Liszt : *En rêve* (piano)
Horváth Márton Levente : *Pièces pour Mi* (2004) (piano)
Csillagh Katalin : *Improvizáció egy álomra* (piano)
A. Piazzolla : *Los suenos* (Rêves)